

Nr 62.

Av herr **Gustafsson, Per**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till förberedande åtgärder för sjön Vänerens reglering.

I Kungl. Maj:ts till riksdagen överlämnade statsverksproposition för första halvåret 1923 har Kungl. Maj:t äskat ett reservationsanslag å 200,000 kronor och å tilläggsstaten för innevarande år ett reservationsanslag å 300,000 kronor till förberedande åtgärder för sjön Vänerens reglering. Såsom framgår av propositionen (sid. 121) har hittills till dessa förberedande åtgärder som stå i sammanhang med Trollhättans vattenkraftverk anslagits för år 1918 100,000 kronor, för år 1919 200,000 kronor, för år 1920 200,000 kronor, för år 1921 800,000 kronor och för innevarande år 250,000 kronor eller inalles 1,550,000 kronor.

Utan att för närvarande ingå på den vidlyftiga frågan i hela dess utsträckning har jag ej kunnat undgå intrycket av att dessa kostnader, som dock anses endast som undersökningsåtgärder för själva regleringen, bli synnerligen betungande. Det är också ägnat att föranleda tvekan då vattenfallsstyrelsen meddelar att den nu, efter förbrukningen av de ovan anförda anslagen, finner den hittills följda *grunden* för skadeberäkningarna icke kunna vidare följas utan att styrelsen uppdragit åt framstående fackmän att uppgöra nya grunder för skadeberäkningarna. Redan 1921 års riksdag fann de utredningskostnader som förelågo oväntat höga och föredragande departementschefen har också ansett det beklagligt, att kostnaderna med ett så väsentligt belopp som 500,000 kronor överstigit vad vid riksdagsbehandlingen 1921 förutsattes.

Vidare kan det sannolikt ifrågasättas, huruvida hela regleringen är av så brådskande natur, att arbetet behöver påskyndas i den omfattning varom vattenfallsstyrelsen talar i sitt yttrande. I statsrevisorernas berättelse för 1920 (del 1 sid. 106) anföres en skrivelse från nämnda styrelse, vari den säger att verket »genom att tillförsäkra sig Elektrotermiskas kraft» tryggt behovet i den händelse att överraskningar skulle uppstå i fråga om Vänerns reglering samt därtill genom återköpet av Elektrotermiskas kraft erhållit en välbehövlig reserv för oförutsedda ändamål. I den sammanställning, som finnes införd i statsrevisorernas anförda berättelse (sid. 109), har man för år 1923 angivit den beräknade prima krafttillgången i Trollhättan till 81,000 kilowatt, av vilka endast 65,800 beräknats bli utnyttjade.

Härtill kommer ytterligare att Motala kraftverk och förbindelse-linien Älvkarleby—Trollhättan numera fullbordats, samt att Kungl. Maj:t, utan att vattenfallsstyrelsen ansett kraftbehovet därtill föranleda, med hänsyn till arbetslösheten föreslagit fullföljande av kraftbygget vid Lilla Edet.

Med anledning av dessa uttalanden, som väl få tydas så att Vänerns reglering ej är så brådskande och den tveksamma ställning som såväl vattenfallsstyrelsen som föredragande departementschefen, intagit i fråga om dessa anslagskrav, har intrycket stadgats, att ifrågavarande anslag i vad det nu gäller första halvåret 1923 bör kunna anstå till nästa års riksdag, då man säkerligen har en överskådligare helhetsblick av undersökningen och dess olika behov. De statsfinansiella svårigheter vi för närvarande genomgå tala också för en viss försiktighet i beviljandet av anslag.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag hos riksdagen hemställa,

att riksdagen ville avslå det i statsverkspropositionen å riksstat för tiden 1 januari—30 juni 1923 begärda reservationsanslaget å 200,000 kronor till utförande av förberedande åtgärder för Vänerns reglering.

Stockholm den 21 januari 1922.

Per Gustafsson.